

ուած ըլլայ, թէե սրոշ յիշատակութիւն
մը չիհայ այս մասին:

Սակայն Գրիգոր Կեսարացի, 1612ին
մինչև 1633 անկարիի էր որ Հանդարտ մը-
նացած ըլլար Կեսարիոյ մէջ, ձեսքերը
ծալած, տրուած ըլլալով իր արտակարգ
մաքանող նկարագիրը:

Արդարք ինչպէս կը տեսնուի անիկան
հանդարտ չի մնար և շատ մը փորձեր կը
կատարէ կեսարիայէն կ. Պոլիս զանալու
համար, և անցողակի յաշողութիւններ ալ
ձեռք կը բրէ:

Հազիւ տարի մը յետոյ իր երթարդ պատ-
րիարքութիւններ անկամէն, այսինքն 1613ին
սկիզբները, յանկարծ կ. Պոլիս մէջ կ'ե-
րեալ, ընկերակցութեամբ Յովհաննէս Այն-
թագիր «Բարիքարոյ» կոչուած կիլիկիոյ
կաթողիկոսին (1602—1622) որ զինքն ե-
պիսկոպոս ձեռնազուողն էր, և Մինաս Թա-
գալիս(*) և Մինաս Կամեցի եպիսկոպոսնե-
րուն (Անդրուտոս էջ 2321):

Կեսարացի կրցած էր համոզել Յովհաննէս Այնթագիրն, որպէսզի իրեն ա-
ջակցի և Սիօն Աթոռուն կ. Պոլիսոյ վրայ ու-
նեցած հրաշելակութիւնը ի գործ դնէ
և զինք պատրիարք գնէ:

Յովհաննէս Կ. թողիկոս թերեւս համոզ-
ուած էր ասոր՝ տեսնելով որ կ. Պոլիսոյ պա-
տրիարքական ախոսը կը զրաւէին էջմի-
տծին ձեռնազորուած եպիսկոպոսներ:

Սակայն կ. Պոլիսոյ վիրատ կիլի-
կոյ աթոռին նեթարկելու և Գրիգոր Կե-
սարացին հոն գարձեալ պատրիարք զը-
նելու փորձը ձախողեցաւ, վանդի Յաջ-
կաննէս Խուլ պատրիարք, իր պաշտօնին
սպանացաղ վտանգը տեսնելով փութաց
Ադրիանուապոլիս, ուր էր արքունիքը, և
յաշողեցաւ իր զիրքը պահէլ և 1613 Մայիս
25ին աքսորիէ տալ կ. Պոլիսէն կիլիկիոյ
կաթողիկոսը և իրեն ընկերացող երեք ե-
պիսկոպոսները (Կմմտ. Գրէտոք Դարձնաց էջ
110—181):

(Եարունակելի) (8) Ա. ԱԼԳՈՅԱՃԵԱՆ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԵՆ

Ա. ՄԱՐՈՐԵ ԱՅՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ հեկտեմբեր ամսուան ընթացքին,
Ա. Աբովյա Տեսէն Փաղովը ինն, իսկ Կրօն,
Գեր. Յանանը՝ չորս անգամներ նիստ ունեցաւ:

● Բ. 30 Նոյեմ. — Պաղեստինի հրթական վե-
րատեսուչ Մը Գօնէն, վերջնական մեկնումին
առթիւ Ա. Պատրիարք Հօր Հրամեցափ այց տուաւ:

● Գ. 1 Դեկտ. — Ա. Պատրիարք Հօր Հրամա-
նաւ, չկատարուեցաւ իր Պատրիարքական Գա-
հակառամթեան վեցամետակի տարեգարձը, ուր-
թարգէն Վեհի ու ուղին պատճառաւ:

● Ուր. 4 Դեկտ. — Տ. Մինաս Արքացանի հան-
գիտակառութեամբ Հըրաշափութիւնի թափօր եղաւ
ի գերեզման Ս. Կոստոն: Ս. Պատարագի միջնորդ
Քարոզց Տ. Եղիշէ Վրդ., «Պատուիքան նոր տամ
ճեզ, զի ուղեամբ վկիմեանոց բնանանոց, ոյց
տուաւ քրիստոնէական սիրոյ աւհամհատ ուր-
թարթիւնը, իրեն սստուածային առաքինու-
թեամ հրաշալուք մը մարզուն մէց:

● Կիր. 6 Դեկտ. — Ս. Պատրիարքը քարոզց
Մայք Տաճարին մէջ, նիւթ առնելով օրուան Ա-
ւետարանէն, խօսեցաւ երկրաւոր իրերու հա-
մար և ամանոգութեան Փասակար հետեւանքնե-
րուն մասին:

● Գ. 8 Դեկտ. — Տ. Գէորգ Արքեպօ. Աւան-
եան, ժամանեց կ. Պոլիսոյ գալով: Հասու օնքու-
թեան, Միաբանութիւնը «Հըրաշափառուոյ առօշ-
նորդց ի Մայք Տաճար, ուր աղօթից և ուր-
ուորական դդացմարք խօսեցաւ համառօթիւ:

● Եր. 12 Դեկտ. — ի տօնի առաջին լուսա-
ւորաց, Տ. Գէորգ Արքեպօ. պատարագեց Սուրբ
Գիւղիր սեղանին վրայ, և խօսեցաւ ազգու-
թարող մը:

● Կիր. 13 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատու-
ցուցաւ ի Ս. Յարութիւն, ուր քարոզց Տ. Գայ-
ոսի Վրդ., նիւթ առնելով երկեւան տօննէն,
խօսեցաւ Հայ Եկեղեցւոց առաքելականութեան
մասին, ընդայնալէ վերջ մըր Եկեղեցւոց առա-
քելականութեան պատարական փասուաց
այց առաքեցիլին աւելի բարոյական ար-
ժեցին վրայ, հաստատելով թէ Զմարիս առաքե-
լականութեան քրիստոնէական գործոն կանքն
է, զոր ունեցաւ է միշտ Հայ Եկեղեցին, և որ
պէտք է ունենայ այժմ աւելի քան երրեց:

● Բ. 14 Դեկտ. — Տ. Գէորգ Արքեպօս մեկ-
նեցաւ:

● Գ. 15 Դեկտ. — Խալամաց Բաժմազան Պայ-
րամի առթիւ, Ս. Պատրիարքը, ընկերակցու-
թեամբ Տ. Մերուպ Սրբազնանի և Տ. Հայրիշ Վրդ.,
այցելց Միւֆթի էքփին և կարգ մը երեկեաց:

● Եշ. 17 Դեկտ. — Հարց Եփկուսացւոց առ-
նիւթ առթիւ, Ս. Մահարայ մատուան մէջ տարե-
կան Ս. Պատարագը մատուց խոսուաժանահայր
Տ. Մուշեղ Վրդ.:

(*) Յովհաննէս Այնթագիրի յաշողած է իր կա-
թողիկոս կիլիկիոյ (1622-1632) եւ մեռած է ծրգին-
կա (Քալէմբարկան). Անսարցութիւններ էջ 14):

- ❶ Կիր. 20 Դեկտ. — Մայր Տաճարին մէջ քարոզեց Տ. Միւռուսն Վրդ., նիւթ առնելով Ս. Նիւթաղյոսի երեկ կատարուած տօնէն, քրիստոնէան բարյացանի բարյացանի տեսակէտով թելագրական խորհրդածութիւններ եզրակացուց Ս. Հայրապետն կենսագրական մանրամասնութիւններէն:
- ❷ Հշ. 22 Դեկտ. — Ս. Կուսեին յըլութեան առնիւ առթիւ, Հայուաժափառի թափօր կատարուեցաց ի Գերեսեմանի, գլխաւորութեամբ Տ. Մեծրապ Սրբազնան, որ պատարագին, և Ալյուսեւունկ երանեսցեն ինձ ամենայն ազգաց ընարանով քարոզեց, և պահծանինելով ուսոր կուռի գերացանց արժանիքները, անոն մէջ մատանենեց գերերջանիկ մօր տիպար գէլքը:
- ❸ Հշ. 23 Նեկտ. — Անկիթքան եկեղեցւոյ Երանուզէլի ներկուուր Ս. Պատրիարք Հօր այցելեց, կանոններուն Տ. Պրիմէնի և քահանայի մը ընկերակցութեամբ:
- ❹ Ուր. 25 Դեկտ. — Լատինաց Ս. Ծննդնդի տօնին առթիւ առաջ թարգման Տ. Հայրի Վրդ. ըստ բրաւական առվործեամբ թերթէնէց դնաց ու ներկայ գտնուեցաց հանդիքական կարգի:
- ❺ Եր. 26 Դեկտ. — Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Տ. Մեծրապ Սրբազնի և Միւրանից, չնորհաւարական այց տօնւա լատին Պատրիարքին, Ֆառանչիսկան Միւրանութեան և Անկիթքան ներկուուրին:
- ❻ Կիր. 27 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն:
- ❼ Բլ. 28 Դեկտ. — Բօսան անձրէն ու առատիկ ցուրտը, որոնք երեկ ցերեկ և գիշերն ի բուն շարունակած եցացանց, այսօր թանձրացան ի ձիւն վեց տարուան մէջ այս երկրորդ անգամ լինելով ներմկացա երանակէմ:
- Աւոր թարգման Տ. Վրդի Վրդ., ըստ աւանդական սովորութեանց, ներկայ գտնուեցաւ Ս. Ծննդնեան Տաճարի թղթէն աւելին ի պահանջութիւն ազգային իրաւանց:
-
- Ն Ո Ւ Է Բ Ն Ե Բ
- Հնունակալութեամբ և օրինութեամբ կ'արձանագրելի 1936 տարւոյն մէջ Մրցոց Անկարանց տնօսարին և Սրբավայրեան համար եղած հետեւեան բարեպահական հույսները:
1. Կիրարինակ Տիկին Գեղանոյշ Սարդիսեան, սպիտակ կամի Վրայ իննանձեալորդ եւկու կորհոււրաւ:
2. Ազեւանեղարաբնակ Զիւրենացի այրի Տիկին Սրբունի Նիկոլոսունան, վեց հատ զայնզոյն խաչի բունչի:
3. Քիւիսցի Օրիորդ Վիկոնտի Զիւ-Դէսորդ-
- եան, Ս. Ասուածածնի գերեզմանին մէկ մասամի՝ ոսկի օրուավ ու ուս խորվի:
4. Մարտացի Տիկին Յաքուս Տաքէւեան, 2,10×1,30 մէզ մեծութեամբ մէկ զորդ:
5. Դամասկարնակ Կեսարացի Տիկին Վիկորիա, մանիսակաղոյն կամակ Վրայ սիրտեմի բանւուած մէկ ծածկոց:
6. Ֆիլիպէցի Օրիորդ Մաննիկ Թագմանան, Ս. Դիմարդի յրա կապօր արլասի մէկ վարապոյր:
7. Անթիմոսնան (Կրեսէ) այրի Տիկին Մահիա Արքեպիսկոպոս, կապօր արլասի Վրայ իննանձեալորդ մէկ խաչի բունչի:
8. Դաւթիարաբնակ Վանեցի այրի Տիկին Հայկանոյ, Արցանանիսէսեան,
- Սէկ ծամարտի զօնի, արծարեայ մինէաւարդ.
- Մէկ փոք մասնառչի արծարեայ սալար բանուած:
- Մէկ զեղին պղինձն բան Խանդակազարդ եւ իր պնակը՝ նոյն նիւթէն:
- Մէկ զոյց մասարի բազկան, կապօր բարիք ու կարմիր կեպասաւ:
- Եւկու սպիտակ կամէ սեղանի զարդ՝ իննանձեալորդ:
- Երեք խաչի բանի՝ զանազան նիւթերէ.
- Երկու նեեւառանի բանի՝ մին սպիտակ կամի վրայ իննանձեալորդ եւ միւսը՝ մետաս, եզերը իննանձեալորդ.
- Երկու Յանաւուուրի ծածկոց և մին իննանձեալորդ եւ միւսը մետասու.
- Զար կորհոււր, Եկուէր՝ կամի Վրայ իննանձեալորդ ասու:
- Մէկ Քիրանի ասու:
- Երեք Վարազոյ զանազան տեսարաններ Եւելյայացնոց սպան նիւթերով.
- Մէկ Ս. Յառութեան Հետօնակի Վէմին ծածկոց՝ իննանձեալորդ:
- Երկու բարձր եես սպանոյ նիւթենով.
- Մէկ արծուա օրակղի նախկի մասամի՝ Ս. Ծննդնան:
- Մէկ զոյց մինի պատերով լոռօ՛ Ս. Ծննդնան:
9. Այսթապէցի Տիկին Ա. Ն., մէկ սեղանի ծածկոց իննանձեալորդ եզերներով, Ս. Ասուածածնի ասաւարի:
10. Հոդ. Տ. Թարթառիկիւս Ս. Վրդ. Թագմանան ֆանուցցի, մէկ վիլոնի հարման՝ զոյց մը արծարեայ սկիցրած տերեւեալու:
- Մէկ ծեսայի տեսարաւ:
11. Հաճիւակպէցի Սահնուսի Գետրու Զըմ-պէցիսան, մէկ օրս Անիսոնի անուս խունկ:
12. Խուրուղէէն Արժ. Տ. Յառութեան Քէյ. Եւրոպէտքէն, մէկ տուսուի նեշարի կալապոյր:
13. Ս. Ալուսոյ միւրան Հոդ. Տ. Յայրի Վրդ. Այսթարեան, մէկ վիլոնի զարդ՝ Ս. Վեեզմանի մասնաւարդն համար:
14. Պարսկաստանցի Տէր եւ Տիկին Արցակ և Միւրան Բարյայեան, սպիտակ մետասի Վրայ նկաւարդ մէկ ծածկոց:

ՄԵՄՐՈՊ ԱՐՁԵՊԱ.